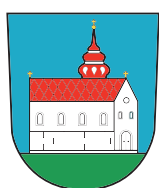

MALÍNSKÉ NOVINY

2/2022 | vydává obec Nový Malín | www.novymalin.cz

ČESKÝ MALÍN

Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, iniciativa pro podporu vypálených obcí a obec Nový Malín Vás zvou na

pietní vzpomínku k 79. výročí vypálení obce Český Malín na Volyni, která se koná v sobotu 16. července 2022 u památníku obětí v Novém Malíně od 11 hod

OBEC NOVÝ MALÍN A JSDH NOVÝ MALÍN

Vás srdečně zvou
v sobotu 16. července 2022 od 15:00 hod na

**SLAVNOSTNÍ PŘEVZETÍ
NOVÉ CISTERNY**

„STAVEBNÍ ÚPRAVY CHODNÍKU PŘI SILNICI III/44631 OD ZŠ PO RESTAURACI NA RYCHTĚ, NOVÝ MALÍN“ - DOKONČENÍ STAVBY

Společnost Provozní Nový Malín, s. r. o. v průběhu měsíce srpna letošního roku začne s dokončením rekonstrukce chodníku od ZŠ v úseku od domu č. p. 96 až po restauraci Na Rychtě, kde se chodník napojí na chodník rekonstruovaný při výstavbě náměstí před obecním úřadem. V rámci stavebních úprav chodníku bude v daném úseku provedena i rekonstrukce potrubí hlavního vodovodního řadu a dešťové kanalizace.

V této souvislosti dojde k omezení

provozu na silnici III/44631 v úseku u horní mateřské školy č. p. 303 **a nebude možné u školky parkovat!**

Parkování pro rodiče, kteří vozí děti autem do horní mateřské školky č. p. 303, bude možné na parkovišti u náměstí (vjezd kolem restaurace Na Rychtě).

Po dokončení stavby bude s ohledem na dopravní bezpečnost v daném úseku silnice III/44631 u horní mateřské školky č. p. 303 parkování aut trvale zakázáno a parkovat bude možné na parko-

vacích místech u náměstí (za restauraci Na Rychtě) či u obecního úřadu.

Vedení obce upozorňuje občany na tuto skutečnost s dostatečným předstihem, aby se na ni mohli připravit. Bude nutné počítat s větší časovou rezervou pro přivezení a odvoz dětí ze školky.

Děkujeme za pochopení.

*Za obec Nový Malín
Mgr. Marek Štencl, starosta*

ENERGETICKÁ SOBĚSTAČNOST A BEZPEČNOST V NOVÉM MALÍNĚ

ENERGETICKY

ÚSPORNÁ

OBEC

Obce jsou dle § 84 odst. 2 písm. a) zákona o obcích zodpovědné za program rozvoje svého území a jsou povinny jej v případě potřeby měnit s ohledem na závažné situace ve světě.

Klimatická změna ukončuje spalování uhlí, ve střednědobém horizontu i plynu a bezpečnostní požadavky zvyšují náklady na jaderné zdroje. Jiné centrální zdroje (např. fúze) zůstávají zatím ve fázi výzkumu a jejich široké komerční využití je v nejbližších desetiletích nepravděpodobné. Centrální model s velkými elektrárnami a rozsáhlými přenosovými a distribučními sítěmi proto začíná doplňovat a brzy možná nahradí model decentralní. Ten se bude opírat o lokální obnovitelné zdroje energie a digitální technologie, které umožní jejich efektivní využití.

Pro malé obce a jejich obyvatele znamená tato přeměna nové příležitosti i potenciální rizika. V obcích lze relativně snadno instalovat i využívat obnovitelné zdroje energie (zejména fotovoltaika, tepelná čerpadla) a používat elektromobilní dopravu. Na druhé straně může nepředvídatelná výroba

zatěžovat často slabší distribuční síť a ohrožovat stabilitu dodávek elektřiny.

Díky novým technologiím a odbornému vedení se však zejména lidem na venkově otevírá příležitost snížit nebo dokonce eliminovat své výdaje za energie a negativní vliv na životní prostředí. Lidé budou těchto možností využívat. Na změnu je však nutné se připravit a předejít potenciálně negativním dopadům.

Obec Nový Malín řadí ochranu životního prostředí mezi své základní cíle a proto jako jedna z prvních obcí v ČR zahájil proces modernizace energetiky již začátkem roku 2021, tedy dávno před destabilizací trhu s energiemi. Obec se rozhodla řešit věci správně – tedy nikoliv nahodile a po jednotlivostech, jak bylo dosud běžnou praxí, ale koncepčně a komplexně i s možností využití společných efektů obec – občan – podnik.

Dnes má Nový Malín vypracovanou Místní energetickou koncepci a dle Akčního plánu zavádí odbornou službu energetický management, projektově připravuje vzorovou instalaci prvních fotovoltaických elektráren a energeticky úsporných opatření s rychlou návratností na veřejných objektech. Zároveň připravuje plán osvěty a rozvoje prosumerů* (prosumer je spotřebitel a zároveň výrobce energie) pro pomoc

domácnostem. **Osvětový program** je připraven pro veřejnost a po prázdninách i pro děti vyšších ročníků ve škole. Návazně na tyto první kroky zahájí ve druhé polovině roku předprojekční přípravu pro vznik komunitní energetiky návrhem komunitní elektrárny a vznikem komunitní společnosti – **tedy vytvoření předpokladů pro spolupráci a spoluvlastnictví společného energetického hospodářství obec-občan-firma. Osvědčuje se totiž, že je třeba mít náskok NEŽ SE STANE než čekat a reagovat jako většina národa AŽ SE STANE.**

Tyto kroky významně sníží náklady na energie obecního rozpočtu. Stejně účelně připravuje obec pomoc všem domácnostem, které o ni požádají na základě plánu rozvoje prosumerů*, který bude o prázdninách zveřejněn a řádně vysvětlen. Všechny tyto kroky Obec provádí dlouhodobě ve spolupráci s unikátním programem pro modernizaci venkova Energeticky úsporná obec, díky kterému přípravné aktivity významně podporuje Ministerstvo průmyslu a obchodu.

O dalším vývoji modernizace energetiky obce Vás budeme pravidelně informovat.

*Ing. Josef Večeř, jednatel ENUPRO, s. r. o.,
Mgr. Marek Štencl, starosta*

HISTORIE ČOV NOVÝ MALÍN

Podle první studie z r. 1969 jsme mohli čistit splaškové vody ve vlastní ČOV nebo se napojit na Šumperk. Podle platné technickoekonomické studie (TES) odkanalizování obcí okresu Šumperk jsme měli být napojeni na ČOV Šumperk. Tuto alternativu jsme zdělili, nebyla v souladu s naší koncepcí nezávislosti. Zásadní v této záležitosti byl postoj OkÚ RŽP (Okresního úřadu, referátu životního prostředí) vedeným Ing. Bartoněm, spoluautorem TES, který tuto svoji koncepci obhajoval. Byl neustranný, znal náš názor, naši nedůvěru, napjaté vztahy s VHZ a ŠPVŠ, pozorně sledoval naše soupeření.

V roce 1999 při stanovení ceny VHZ využila svého monopolního postavení, zvedla nám cenu čtyřikrát oproti doloženým podkladům a přidala další diskriminační podmínky, které byly pro nás nepřijatelné:

1. po dokončení kanalizace vstup do VHZ
2. pronajmutí zařízení VHZ za symbolickou 1 Kč
3. provozovatelem se stane ŠPVŠ, a. s. Šumperk

Na základě těchto skutečností Rada obce rozhodla:

1. vypovědět ŠPVŠ smlouvu, dle které dodáváme vodu do Dolních Studének za 2,50 Kč/m³
2. zřídit koncesní listinu na provozování vodovodu a kanalizace
3. jednat s těmito společnostmi obdobným způsobem s tím, že cena za vyčištění 1 m³ splaškové vody bude srovnatelná s cenou pitné vody do Dolních Studének.

V roce 2000 došlo k posunu v jednání o ceně za odvádění splaškových vod. VHZ již neblokovala jednání a přenechala jej ŠPVŠ. Zde došlo k dohodě o podepsání obdobné smlouvy jako na dodávku pitné vody ŠPVŠ do Dolních Studének.

Díky tomu nastala v r. 2000 změna postojů Ing. Bartoně a byl nám vydán klíčový souhlas podle § 14 zákona č. 138/1973 pod č. j. 144/2000- Di-231/2 a následně bylo vydáno ÚR pro stavbu ČOV pod č. j. 356/00 Ing. Ma.

Došlo tím ke změně koncepce čištění odpadních vod, a to na vlastní ČOV v Novém Malíně. Cesta ke stavbě byla ještě dlouhá, ale důležitý základ byl položen. Výstavba za vlastní prostředky v tuto dobu nepřicházela v úvahu, stavěli jsme splaškovou kanalizaci 1997 – 2005, čištění bylo prozatím zajištěno na ČOV v Šumperku. Soustředili jsme se na vyřizování stavebního povolení na ČOV a na dotaci.

Dne 10. 10. 2002 bylo vydáno vodoprávní povolení pro stavbu ČOV, pod č. j. VODA 794/3 340/02-Pu-321/2. Proti tomuto povolení se odvolala ŠPVŠ i VHZ. Jejich odvolání zamítl KÚOK rozhodnutím OŽPZ-3055-4065/02 KD ze dne 10. 2. 2003 a dne 26. 5. 2003 bylo vydáno vodoprávní povolení č. j. ŽPR-644/R-72/2003 Ing. Pudil pro 3.000 EO.

Dne 29. 12. 2006 bylo povoleno prodloužení stavby do r. 2008. Při projednávání naší žádosti o dotaci u SFŽP nám bylo z důvodu udržitelnosti doporučeno navýšení kapacity této ČOV. Navýšení kapacity na 4.420 EO zpracovala Ing. Indrová, firma FORTEX AGS, a. s. dle návrhu rozvoje obce. Na tuto stavbu bylo vydáno vodoprávní povolení pod č. j. MUSP 34375/2008-sp. Zn. 23577/2008 ŽPR/IVPU ze dne 2. 4. 2008 a dne 9. 10. 2009 byla podána nová žádost na dotaci na SFŽP.

V první fázi nebyla naše žádost akceptována. Podali jsme stížnost SFŽP proti neakceptaci žádosti. Této stížnosti bylo vyhověno a naše žádost byla dále posuzována. V rámci procesu hodnocení projektu, jsme dokládali všechna požadovaná vyjádření, potvrzení, tři nezávislé doporučující posudky od místních firem, mezi nimi i posudek od Asociace pro vodu ČRCzWA. Dokonce se nám po několika marných pokusech podařilo získat kladné vyjádření od ČIŽP OC. V této instituci se nakonec našli lidé, kteří toto nedobytné a nemožné vyjádření dokázali zařídit.

Výsledkem byla podpora naší žádosti ze strany SFŽP a dne 10. 8. 2010 bylo vydáno rozhodnutí ministra ŽP o poskytnutí podpory na spolufinancování projektu v rámci OPŽP z prostředků SFŽP ČR 10051841-SFŽP 22,9 mil. Kč.

Bylo to nejhorší období v samostatnosti obce. Vládly zde nadnárodní

společnosti, Ondeo a Veolia. Přivedly k nám velké evropské peníze, ovládly firmy, které vyhrávaly zakázky za čtyřnásobné ceny a naše místní firmy to nakonec odedřely za čtvrtinovou cenu.

Celé dlouhé projednávání na SFŽP však bylo sledováno zástupci VHZ, ŠPVŠ a MŽP se snahou o zastavení procesu. Odpojení od velké čističky nebylo také vhod nadnárodním společnostem Ondeo a Veolia. Odpojení by pro ně byl průlom - precedens, který mohly následovat další obce. Nadnárodní společnosti přijdou o zisk, a to se u nás netoleruje. Po odstoupení ministra ŽP Ing. Drobila dne 13. 2. 2010 náměstkyně ministra ŽP Ing. Rut Bízková zaslala obci Nový Malín dopis, ve kterém sděluje, že MŽP obdrželo písemný podnět, že v případě projektu ČOV Nový Malín – 4.420 EO nemusí být dodrženo pravidlo „3E“ – ekonomie, effectiveness, efficiency – česky – ekonomika, efektivita, účelnost. Toto pravidlo, ale na Nový Malín nesedělo.

Ekonomika: cena za čištění na naší ČOV podle PD byla o 1/3 nižší.

Efektivita – pro naši čistírnu byla vybrána nejmodernější technologie čištění odpadních vod BAT, která čistí lépe než šumperská, odstraňuje fosfor a je účinnější ve všech ukazatelích čištění.

Účelnost – čistit odpadní vody v místě konce kanalizace je účelnější než stavět navíc čerpací stanici, přiváděč v délce 1,3 km a vynakládat finanční prostředky na elektrickou energii potřebnou k čerpání.

Na základě tohoto dopisu došlo k prověření akce a byly zastaveny všechny kroky související s implementací projektu. Kdo zaslal žádost o prověření akce, nám i přes několik urgencí nebylo sděleno, ale dozvěděli jsme se, že se dlouho čekalo na podpis starosty Šumperka Ing. Brože, který po dlouhém váhání a nátlaku nakonec podepsal, přece jenom trochu svědomí a cti měl.

Ing. Theodor Bernt, zástupce ředitele poskytovatele dotace, zadal zpracování nového odborného posudku (přitom měl k dispozici tři české posudky!) firmě MMD-MOTT MAC DONALD (česká odnož nadnárodní společnosti), kte-

rá měla zpracovat zakázku na míru.

Ing. Theodor Bernt navštívil naši obec, kdo podal podnět, nám opět ne sdělil, přesto jsme se dohodli na aktivním doplňování informací. Obec navštívili dva zástupci firmy MMD a jedna zástupkyně MŽP. Po příjezdu na obec projevíli zájem o prohlídku naší čerpací stanice na Plechách, po skončení jednání na to už nevzpomněli. Věděli jsme ale, že zástupci VHZ při cestě na obecní úřad toto zařízení navštívili, podhalili tím svoje záměry. Zástupci obce jim poskytli požadované údaje nutné k ověření variant čištění odpadních vod v Novém Malíně v posudku CzWA firmě MMD, která měla provést nový odborný posudek. Za dva měsíce 9. 5. 2011 bylo ředitelkou odboru Veronikou Hunt Šafránkovou MBA vydáno rozhodnutí na základě odborného posudku MMD, že poskytnutím dotace na projekt „ČOV Nový Malín 4.420 EO“ by došlo k porušení zásad 3E a tímto MŽP odstupuje od registračního listu event. č. ISPROFIN 115D112000565 ze dne 10. 8. 2010 a zastavuje další administraci žádosti. Obec Nový Malín podala dne 6. 6. 2011 žádost o poskytnutí informací a revizi rozhodnutí o neposkytnutí dotace a zaslání informací o původu a obsahu podnětu, jež vedl ke změně rozhodnutí MŽP o poskytnutí předmětné dotace na výstavbu ČOV Nový Malín s žádostí o předložení obsahu odborného posudku MMD. Odvolání proti rozhodnutí nebylo možné.

MŽP rozhodlo na základě prosté libovůle, aniž by respektovalo podmínky stanovené svým vnitřním předpisem.

Dostali jsme lekci. MŽP ukázalo, kdo je tady pánem, žádná pravidla, žádné postupy a zásady nemusíte dodržovat, když máte neomezenou politickou moc.

Získání dotace na stavbu ČOV s postupným překonáváním překážek trvalo nekonečných 15 let. Zato radost z dotace trvala jen krátce a MŽP svým rozhodnutím od dotace odstoupilo.

Reakce Zastupitelstva obce byla rychlá a na svém zasedání dne 20. 6. 2011 rozhodlo dále nečekat:

1. schválilo výstavbu ČOV Nový Malín pro 4.420 EO z vlastních prostředků v letech 2011 – 2012
2. došlo k uzavření smlouvy o dílo na stavbu ČOV s PNM v ceně 24 mil. Kč bez DPH
3. vypovědělo smlouvu o odvádění a čištění odpadních vod mezi obcí Nový Malín a ŠPVS, a. s.

S tím, že zahájíme stavbu ČOV, konkurence nepočítala. Stavbu provedla PNM, technologii dodala firma FORTEX. Od šumperské čističky jsme se odpojili po 12 letech připojení. Původní čerpací stanice přečerpala výtlakem do šumperské kanalizace první m3 splaškových vod 8. 5. 2000 a poslední pak 29. 6. 2012. Vlastní stavba čističky trvala 10 měsíců, a vyžádala si mnohem

méně energie než 15 letý souboj s byrokracií a nepřízní mocných, ale s dobrým koncem. Dílo bylo postaveno z vlastních prostředků a vlastními silami jako jedině v republice.

Ekonomická situace obce s PNM byla dobrá, průběžně se nám dařilo získávat hodně dotací, jeden výpadek nás neporazil. Na stavbu jsme si vzali půjčku 12 mil. Kč a za 6 let ji splatili.

Řídili jsme se selským rozumem, práce se nebáli, lidí měli dost a spolehlivých, šli jsme si svou cestou někdy dosti trnitou. Nenechali jsme si diktovat nikým, ani nadnárodními společnostmi jako některé okolní obce a města sdružená ve VHZ. Ty si nakonec pod tlakem veřejnosti v r. 2020 svoje vodovody a kanalizace odkoupily za 126 mil. Kč a začaly si je provozovat samy, následovaly příklad Nového Malína.

VÝHLED DO BUDOUCNA

V roce 2020 při jednání na ČOV za účasti Ing. Krňávka FORTEX, Ing. Davida, Ing. Žourka, Ing. Indry jako hlavního koordinátora a za obec Martina Mináře a Josefa Mináře byl stanoven další postup směrem k rozšíření ČOV do roku 2028 na 5.800 EO. Bylo projednáno vykoupení pozemků směrem ke Králci jako ideální řešení z hlediska energetické náročnosti. Budova ČOV zůstává, rozšíří se a zkapacitní technologie a přistaví se venkovní nádrž.

Josef Minář

Fotografie z výstavby ČOV

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ V ROCE 2022

Slunečné počasí, rozkvetlé ovocné stromy, voňavé šeríky a trávníky plné pampelišek – to vše provázelo rodiče s dětmi cestou na vítání občánek, které se uskutečnilo v sobotu 14. 5. 2022. V zasedací místnosti obecního úřadu se sešlo 12 z 13 pozvaných dětí se svými rodiči a dalšími rodinnými příslušníky.

Na první pohled bylo toto vítání stejné jako v předešlých letech, ale přece jenom v něčem výjimečné a ojedinělé, zvláštní a netradiční.

Měla jsem tu čest přivítat s panem starostou, kromě jiných miminek, i svého prvního vnoučka Matouška a náš fotograf pan Libor Haša si připravil pro miminka milé překvapení – historický proutěný kočárek, a tak měli rodiče možnost nechat svoje děťátko vyfotografovat nejen v tradiční kolébce, ale i v tomto krásném kočárku.

Příjemnou atmosféru a ne jeden úsměv na tváři vykouzilo kulturní vystoupení žákyň ze ZŠ Nový Malín. Děvčátkům Aničce Štenclové, Sophince Kupec a sestřám Helence a Zu-

zance Schupplerovým i paní učitelce Mgr. Janě Poláškové patří velké poděkování za jejich pěkné vystoupení, přestože jejich přípravu komplikovaly různé nemoci.

Rodiče se také podepsali do kroniky, po osobní gratulaci obdržely maminky kytičku, pro miminko finanční příspěvek a jednu z neznámějších a nejpůvabnějších knížek „Krték a kalhotky“, ve které se děti dozví, jak se krték raduje z nových kalhotek s velkými kapsami, kam může schovat své malé poklady.

Na závěr proběhlo společné fotografování maminek s dětmi a následně i s tatínky. Ostatně fotografování provázelo celou akci. Díky tomu si můžete na přiložených fotografiích přiblížit atmosféru tohoto slavnostního odpoledne. Všechny fotografie jsou ke zhlédnutí ve fotogalerii na webových stránkách obce.

Všem dětem a jejich rodičům přejeme šťastný domov naplněný láskou, úctou a pohodou.

Jana Vohralíková, referentka OÚ

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ V ROCE 2021

Dolní zleva: Gabriel Berka, Meda Matějová, Adam Košťál, Teodor Rybníkář
Horní zleva: Cecilie Kachlíková, Rozárie Jansová, Pavel Klímeček

Dolní zleva: Matouš Vohralík, Rázálie Cesneková, Diana Štáfenová
Horní zleva: Damián Kovář, Elena Šišli

BROUČCI

My, Broučci, kteří jsme bázlivě a s pomocí rodičů otevírali v září dveře třídy, už víme, že jsme mezi kamarády.

Spolu objevujeme „velký svět“, pomáháme si, domlouváme se a těšíme se na společné zážitky.

Naučili jsme se dodržovat pravidla her, jsme samostatní, zvládáme běžné činnosti a známe jména dětí ve třídě.

Dokázali jsme jít na dlouhou vycházku do sadu k letišti a pozorovat cestou květiny, motýly a ptáky. Přiblížili jsme si tak měsíční téma „Příroda kolem nás“.

Také výlet autobusem do šumperského divadla na pohádku Méďa Špuntík se nám moc líbil. Maminkám k svátku jsme připravili veselé vystoupení a s tatínky si zahráli hry na naší zahradě.

Každý den se těšíme do naší školky na kamarády a paní učitelky.

Jarmila Mazlová a Bc. Pavla Pospíšilová

BERUŠKY

Jaro jsme v dubnu ve třídě Berušek začali týdnem v duchu čarodějnických radovánek. Společně jsme překonávali strach z pavouků, netopýrů a hadů a každé odpoledne se těšili, až přiletí čarodějnice Bordelína a přečte nám svoji pohádku. V dalších dnech jsme s radostným očekáváním pozorovali probouzející se přírodu na školní zahradě. Hledali jsme první jarní květiny, pletli věnečky z pampelišek a radovali se nad každým nalezeným broučkem. Začali jsme pracovat na našich školních záhoncích, překonávali fobie z žížal a sázeli první semínka. Letos se nám podařilo zasadit hrášek, měsíček, kopr a omladit záhon s jahodami. Žížalky jsme si umístili do Žížalária a ve třídě jsme pak pozorovali, jak zpracovávají dobroty, kterými jsme je každý den krmili. Na zahradu za námi přijeli v dubnu také draví ptáci. Někteří z nás tak poprvé viděli a hladili sovu.

V květnu už nás čekalo plno práce s chystáním oslavy Dne maminek. Tentokrát jsme si pro maminky nachystali několik písní, říkanek, společný taneček a obdarovali jsme je přáním z vlastnoručně vyrobeného papíru. Pro maminky jsme dále připravili odpočinkové wellnes odpoledne, kde je v naší třídě čekal masážní a tetovací salon, kosmetika, kadeřnictví, sprcha lásky a dvě dílničky. V jedné z nich si mohly maminky s dětmi vyrobit z papíru srdce na náš společný strom Láskovník a v druhé je čekalo vyrábění zdravého jablkočokoládového lízátká. Věříme, že maminky si toto odpoledne se svými dětmi maximálně užily. V květnu nás dále čekaly dvě divadelní představení. Děti ocenily zejména veselou interaktivní pohádku Z rozkvetlé louky, ve které se nenásilnou formou seznámily s obyvateli okolních luk a jejich životem. Velkou událostí pro celou MŠ byla v květnu Zahradní slavnost, která měla natolik zajímavý program, že jsme se rozhodly věnovat jí samostatný článek.

V červnu pak za námi do školky přijela na návštěvu Bobina se svými bubny. Bylo to nádherné dopoledne plné zpěvu a veselého smíchu. Dětem se paní Bobina velmi líbila a písničky, které nás naučila, si zpívají do teď. S pomalu blížícím se závěrem školního roku jsme se chystali na výlet. Letos jsme se společně s Motýlky vypravili do Doubravského dvora. Počasí nám přálo, a tak jsme si celý den užívali na farmě ve společnosti zvířátek, které k našemu venkovu neodmyslitelně patří. Děti si samy nakrmily kravičky, dozvěděly se, odkud se vlastně bere mléko, pohladily si kozy, kočky, pozorovaly slepice a holuby. Na závěr se děti vyřádily na nedalekém hřišti. Další týden nás pak čekala oslava svátku otců. Pro tatínky jsme nachystali bojovku v pirátském duchu. Tatínci, dědečci a strejdové nás mile překvapili a přišli v pirátských a námořnických převlecích, nechali se od dětí pomalovat a do bojovky se pustili s velkým nadšením. Nenechali jsme se odradit ani nepřízní počasí a vše jsme zvládli přesunout dovnitř budovy MŠ. Po splnění všech úkolů si děti odnášely poklad ve formě drahokamu. Tatínci si svůj poklad ve formě piva museli vykopat na pískovišti. Na závěr jsme si ještě povídali u pirátského dortu, který si děti ze třídy Berušek samy upekly a nazdobily. Školní rok nám končí a já jako učitelka doufám, že si ho děti s námi maximálně užily a zároveň se něco naučily. Už teď můžu říct, že děti z této třídy jsou úžasné. Naučily se vzájemné ohleduplnosti a respektu, mají se rády, pomáhají si, dokáží samy řešit většinu konfliktů. Mnozí dospělí by se od nich mohli učit. Chtěla bych také poděkovat rodičům za projevenou vstřícnost, ochotu a důvěru s jakou nám svoje děti svěžují. Jsem ráda, že se nám podařilo vytvořit tak skvělý tým ☺

Bc. Hana Pustějovská, DiS.

TŘÍDA MOTÝLKŮ

V měsíci dubnu byly děti na keramické dílně a vyráběly pro maminky kachlík se srdíčky. Navštívily Kulturní dům v Šumperku, kde pro ně byla připravena pohádka „O víle Modrovlásce“. Dále mohly děti zhlédnout na zahradě MŠ výcvik, program s dravci.

V květnu byla v naší třídě Motýlků besídka ke Dni maminek. Po delší odmlce jsme se všichni těšili na společně prožité odpoledne s vystoupením dětí. Dvakrát nás navštívilo divadlo a byli jsme se podívat za prvňáčky ve škole, aby nám ukázali, co všechno už umí. Završením byla Zahradní slavnost na školní zahradě.

Červen začal akcí ke Dni dětí. Na školní zahradě jsme měli připravené různé sportovní disciplíny. Odměnou dětem byla zmrzlina a příjezd starého hasičského auta, do kterého si mohly nasednout a vylézt na něj.

Začátkem měsíce jsme my, Motýlci, jeli společně s třídou Berušek na výlet do Doubravského dvora u Litvle. 16.6 jsme měli společné odpoledne s tatínky, kde si prošli pirátskou stezku. Na konci měsíce se naši předškoláci rozloučí se školkou svým vlastním programem „Školkovou maturitou“ a zváni jsou i rodiče.

Ivana Majerová a Zuzana Stejskalová

ZAHRADNÍ SLAVNOST A MEZINÁRODNÍ DEN DĚTÍ V DOLNÍ MATEŘSKÉ ŠKOLE

Dlouho očekávané datum 19. května 2022 bylo pro všechny zúčastněné opravdu výjimečné... Na tento den jsme naplánovaly Zahradní slavnost – konečně po velmi dlouhé době první akci pro celou školku, rodiče, děti a další rodinné příslušníky a přátele, bez jakéhokoliv omezení.

Program byl jasný. Spojit příjemné s užitečným, pobavit se, lépe se vzájemně poznat i mimo běžný provoz mateřské školy, společnými silami zvelebit a vylepšit školkovou zahradu a přiblížit se tak o další krůček naší vysněné vizi – vzdělávat všechny děti v úzké spolupráci s rodiči a vytvářet tak příjemnou rodinnou atmosféru...

Přípravy na slavnost probíhaly celý týden, všechny děti pomáhaly s výzdobou zahrady. Děti ze třídy Motýlků a Berušek si nacvičily krátké vystoupení, taneček a akrobatické cviky, kterými se chtěly rodičům pochlubit, a tak zahájily celou slavnost.

Po úvodním programu se tatínčí chopili lopat, rýčů, zahradnických nůžek, pilek, děti si rozebraly kolečka, nákladní auta a společně s maminkami a učitelkami začaly dopravovat materiál na určené místo. Všichni jsme se pustili do naplánované úpravy obou vrbových domečků a vytvoření bylinkové spirály z cihel a rozmanitého materiálu. Ten se nám podařilo nashromáždit během covidového období, které nám nedovolilo vylepšování naší školové zahrady uskutečnit. Práce šla pěkně od ruky i díky skvělému občerstvení, o které se postaraly naše spolehlivé a pracovitě paní provozní. Pochutnali jsme si na hranolkách, sladoučkých palačinkách a chlazených nápojích, kdo chtěl, mohl si již tradičně "nad kolečky" opéct uzeninu. Na zdárný průběh prací dohlížel čestný host zkušený zahradník a odborník pan Petr Kuba, za jehož skvělý přístup a pomoc mu ještě jednou srdečně děkujeme ☺

Úplnou novinkou, kterou jsme v naší školce letos vymysleli, byl historicky 1.ročník o nejlepší rodinnou bábovku. Ne tradiční výzvy se rodiny chopily s nadšením a soutěže se zúčastnilo neuvěřitelných 21 kusů úžasných a rozmanitých receptů. Největšími degustátory byly samozřejmě děti. Na plně čáře zvítězila „Bábovka z červené řepy“, kterou upekla maminka paní Kechrtová.

***Soutěž o rodinnou
bábovku***

Vyhlašujeme první ročník soutěže o nejlepší rodinnou bábovku.
Máte svůj oblíbený recept?
Upečte ji a doneste do školky na Zahradní slavnost 19.5. v 15.30.
První tři nejlepší bábovky budou oceněny hodnotnými cenami.
Těší se na Vás kolektiv MŠ 503.

Další plánovanou akcí byla oslava Mezinárodního dne dětí, která se uskutečnila ve středu 1. června na školkové zahradě. Počasí nám přálo, a tak děti mohly zdolávat nástrahy a výzvy na připravených stanovištích. Vyzkoušely si celkem devět různých disciplín, otestovaly svoji obratnost, vytrvalost, soustředění, pevnou ruku a přesnou mušku. Všechny děti se s těmito výzvami popraly statečně a s úsměvem na tváři. Za odměnu se občerstvily lahodnou zmrzlinou a domů si odnesly medaily a drobné dárečky. Naším cílem bylo hlavně se pobavit a užít si sváteční den se vším všudy.

Třešničkou na dortu bylo velké překvapení. Na návštěvu přijela krásná historická Tatra Gabroška, velká chlouba malínských dobrovolných hasičů. Děti měly možnost prohlédnout si ji celou opravdu zblízka. Posadily se do kabiny i za volant, prohlédly si celé vybavení a ty nejodvážnější vylezly až na střešku Tatry. Velké díky patří veliteli SDH Nový Malín panu Josefu Ostravskému, který s Tatrou přijel a ochotně dětem vše ukázal. Byl to pro ně opravdu nevšední a nezapomenutelný zážitek!

Lucie Gieslová, vedoucí učitelka

HORNÍ ŠKOLKA

AKCE MEDVÍDČI

Od 25. dubna do konce školního roku se děti pravidelně každé pondělí zúčastňovaly plaveckého výcviku v Aquacentru Šumperk. Celkem absolvovaly deset lekcí. Cílem kurzu je formou her naučit děti nebát se vody a osvojit si základy plaveckých dovedností.

Začátkem měsíce května děti z oddělení Medvídků a Koťátek navštívily Divadlo Šumperk, kde zhlédly známou povídku Karla Čapka Dášeňka čili život štěněte.

Společně se také vydaly na školní výlet do Zoologické zahrady v Olomouci.

Housenka Lenka a její kamarádi na louce, tak zněl název ekoprogramu SVČ Doris Šumperk. Děti se prostřednictvím vyprávění, říkanek, písniček, pohybových her i výtvarného tvoření dozvěděly, jak probíhá životní cyklus motýla.

Jelikož třídu Medvídků tvoří především předškoláci, šli jsme se podívat za našimi kamarády do 1. třídy Základní školy Nový Malín. Děti z 1. A pod vedením paní učitelky Mgr. Dity Podhajské předvedly Medvídkům hodinu plnou zajímavých činností, při kterých ukázaly, co všechno se během školního roku ve škole naučily.

V pátek 17. 6. 2022 proběhla v MŠ dlouho očekávaná Zahradní slavnost. Na tuto akci se těší všechny děti, ale nej-

více předškoláci. Je to jejich velký den, na který se poctivě připravují. Během zábavného odpoledne jsou totiž pasováni na školáky. I letos tomu nebylo jinak. Děti nacvičily program básniček, písniček a tanečků pod názvem Na louce. Na okamžik se proměnily ve včelky, mravenečky, berušky, motýlky a ježečky a s velkou radostí předvedly své vystoupení svým nejbližším, kteří jejich výkon ocenili velkým aplausem. Poté následovalo samotné pasování. Děti prošly imaginární školní bránou a rázem se z nich stali ŠKOLÁCI.

Následně začala volná zábava s hudbou, doprovodným programem a bohatým občerstvením. Na zahradě mateřské školy byly pro děti připraveny atrakce - jízda na koni, malování na obličej nebo velký nafukovací terč s míči. Zpestřením programu bylo vystoupení mažoretok Amálky Kováčové a Lilienky Kašparové, které jsou ve své kategorii mistryně ČR.

Po skončení Zahradní slavnosti se jedenáct odvážných dětí rozhodlo přenocovat ve školce. Nejprve si zahrály hru Šipkovanou. Po vyznačené trase plnily úkoly, až došly k cíli, kde na ně čekalo překvapení v podobě pokladu. Následně se odebraly do ložnice, kde ulehly do svých spacáků a při pohádce postupně usínaly. Ráno po snídani si je přišli vyzvednout rodiče. Všechny děti přespávačku skvěle zvládly a užily si ji.

Velmi děkujeme všem rodičům a sponzorům za krásné upomínkové předměty a dary pro děti a za připravené pohostění na Zahradní slavnost.

Budoucím školákům přejeme mnoho studijních úspěchů a všem ostatním krásné léto plné nezapomenutelných zážitků.

Hana Březovská a Michaela Málková

TŘÍDA KOŤÁTEK

Léto pomalu začíná a k tomu neodmyslitelně patří výlety. Celý rok jsme se těšili na tento den a konečně je tu! S batůžky jsme se společně (Koťátka i Medvídci) vydali na celodenní výlet do ZOO Olomouc. Viděli jsme zde spoustu zajímavých zvířat, například mravenečníka, velblouda nebo páva. Protože objevování tolika zvířat bylo velmi náročné a často nám po něm vyhládlo, nezapomněli jsme si dělat pravidelné přestávky na svačinku, abychom doplnili energii. Přesto jsme se všichni, včetně paní učitelek, vraceli z výletu celí znavení a vyčerpaní, ale také nabití novými poznatky a skvělými zážitky. Už se těšíme na příští rok, až si výlet zopakujeme.

Také oslava Dne dětí u nás ve školce nemohla chybět. Pro všechny děti (Štěňátka, Koťátka a Medvídci) byl připraven na školní zahradě zábavný program plný her, u kterých si děti zasoutěžily a zároveň zažily spoustu legrace. Každý dostal svoji kartičku, na kterou po splnění každé disciplíny dostal značku a na konci všech stanovišť na děti čekala sladká odměna v podobě nanuku. Ten si děti po náročném sportování společně v chládku vychutnaly. Po zábavném dni si děti odnášely nejen veselou náladu, vzpomínky a diplom za šikovnost, ale také spokojená bříška.

Jana Nedvědická, Eva Mondeková

TŘÍDA ŠTĚŇÁTEK

Školní rok je pomalu u konce, a tak si děti z nejmenšího oddělení Štěňátek vyjely na výlet do Pradědova muzea v Bludově. Počasí nám přálo, a tak jsme s batůžky plnými dobrot a plni očekávání mohli vyrazit. U školky na nás čekal autobus, do kterého se děti velice těšily. Připoutat a můžeme se vydat na výlet. Pro mnohé děti byla už cesta autobusem velkým zážitkem. Jsme rádi, že po dlouhé době jsme mohli vyjet mimo prostory MŠ a všichni společně si užít tento krásný den.

Pavλίna Koutná, Barbora Schmidtová

A VE ŠKOLE OPĚT VYPUKLY PRÁZDNINY

Ovšem než nastaly, uskutečnila se řada zajímavých akcí a všichni jsme udělali další kus práce jak na poli vzdělávacím, tak na poli výchovném. Zde je tedy k malá rekapitulace.

Čtvrté čtvrtletí je vždy ve znamení uzavírání známek a třídních výletů, a tak jsou děti na jednu stranu trochu nervózní, ale zároveň se těší na zážitky. Probíhá pilná výuka, která je doplněna dalšími aktivitami. Druhý ročník strávil tři dubnové dny ve škole v přírodě na Švagrově, zatímco šestáci pobývali v Mladoňově, kde jim instruktoři ÚEV připravili pestrý program zaměřený na environmentální vzdělávání. V rámci projektového dne žáci řešili řadu úkolů, jejichž prostřednictvím a také formou didaktických her získali mnoho poznatků o aktuálních ekologických problémech a možnostech jejich řešení. Podobnou tematiku, ale přizpůsobenou těm nejmladším nastínili vyučující s mladoňovskými kolegy i prvňáčkům. Ekoprogram Jaro volá přinesl dětem povídání o tomto ročním období, hry venku, jarní tvoření a pečení jídašků.

Třetřákům se zase poštěstilo účastnit se akce nazvané Lesní pedagogika, pořádané společností Lesy ČR. Dozvěděli se řadu informací o lese i o práci revírníků. Užili si hry a se zájmem si

prohlédli myslivecké trofeje, které s sebou revírníci přivezli. A protože vše, co je s přírodou spojené, milují, spolu s druháčky si o pár dnů později zašli i k Třemešským rybníkům, kde je zkoušení ornitologové provedli ptačím světem. Pozorovali např. ledňáčka, brhlíka a šoupálka. Zapojili i své tvořivé schopnosti a vyrobili ptačí budku, nyní umístěnou kousek od školy.

Týdenní pobyt v rámci školy v přírodě letos čekal i čtvrtáky. Kromě dopolední výuky si žákyně a žáci užili zábavné hry, příjemné vycházky do okolí Mladoňova a tím vším se lépe poznávali a stmelovali kolektiv. Pátáci měli jarní měsíce vážnější – v „úvévěčku“ se zúčastnili programu na téma historie 2. světové války a posléze na počítačích absolvovali celostátní povinné testování České školní inspekce z předmětů český jazyk, matematika a ze studijních schopností.

Jednou z každoročních akcí je i návštěva dětí z obou mateřinek ve škole u našich prvňáčků. Budoucí školáci přišli i tentokrát, zúčastnili se výuky, prohlédli si školu a posvačili ve školní jídelně. Naopak novinkou bylo milé odpolední vystoupení, které si pro maminky připravili děti z II.B spolu s paní učitelkou.

I na přírodu myslíme a to například aktivní účastí v rámci úklidu na Den Země, nebo školní sběrovou akcí. Mimořádně odevzdali jsme ke třídění celkem 3,61 tuny starého papíru. Příští rok budeme sbírat zase, tak si na nás vzpomeňte a podpořte nás prostřednictvím vašich dětí, vnuků. Získané peníze slouží k nákupu cen za soutěže a k financování dalších nadstandartních činností.

V rámci našeho Minimálního preventivního programu opět probíhaly besedy a přednášky, např. Jak přežít na netu, kdy lektor z organizace Pontis formou interaktivní diskuze s dětmi poukázal na negativní stránku užívání sociálních sítí a vedl posluchače k zamyšlení se nad chováním v kyberprostoru. Novou zkušeností bylo vyplnění dotazníku připraveného SZÚ, který mezi žáky třech tříd 7. až 9. ročníku zjišťoval jejich povědomí o problematice kouření, tabáku atd. Významnou preventivní akcí byla i návštěva uničovského dopravního hřiště každý rok určená 4. ročníku. Žákyně a žáci prošli teoretickým testováním a také cyklistickými jízdami. V říjnu je čeká následná dopravní výuka, jízdy a pokud uspějí, získají průkaz cyklisty.

A jak zdatní jsou v tomto sportu de-

váťáci, si účastníci květnového cyklistického kurzu ověřili při cestě z Malína do Janoušova a poté každodenním putováním na kolech po polních i lesních cestách. Následující pátek je už ale čekala zcela nová událost – slav-

nostní šerpování absolventů naší základní školy. Z iniciativy šikovných rodičů a také v jejich režii se v malínské sokolovně prostřednictvím prezentací v PowerPoint představili přítomné veřejnosti obě deváté třídy. Jejich zástup-

ci zavzpomínali na veselé chvíle, jež se odehrály během jejich školní docházky. Nejedno oko se zalesklo. Čas letí a děti rostou...

Rovněž sportovní aktivity přinesly zajímavé okamžiky i hezké úspěchy.

Tým hráčů složených ze žáků 6. a 7. ročníku vyhrál okrskové kolo turnaje v minifotbale a jejich starší kolegové z 8. a 9. ročníku dokonce 2. místo v okresním kole téže soutěže. Stupně vítězů obsadili i naši skvělí orientační běžci a to jak v okresním tak krajském kole orientačního běhu. Na konci června se opět odehrál školní turnaj ve vybíjené o sladkou cenu – dort ředitelky školy.

Jako každý rok jsme i letos oslavili Den dětí a to nejen nanukem, ale i sportovními disciplínami pro 1. až 3. ročník, u nichž skvěle vypomáhali deváťáci. Tím tak pomyslně předali

štafetu nejstarší těm nejmladším.

Závěr roku také patřil výletům, jak už bylo zmíněno na začátku. Žákyně a žáci poznávali zajímavosti i krásy naší země. Vydali se pěšky na Rabštejn, autobusem do Šternberka na hrad, prozkoumali Ostravu, dobrodružství si užili v Černém Potoce a pozdravili i „mamičku“ Prahu, kde si prohlédli nové expozice Národního muzea a poklonili se našim hrdinům – letcům, kteří za nás položili život během 2. světové války.

Ani ve školní družině se nezahálelo. Děti si vyzkoušely hru na hudební nástroje díky návštěvě a vystoupení skupi-

ny Jumpingdrums, seznámily se s životem sov přivezenými chovateli z Králík, zajely si do Mladečských jeskyň a navštívily též farmu Doubravský Dvůr, aby se dozvěděly, co vše musí proběhnout, než ochutnají výtečnou zmrzlinu. Kroužek aerobiku složený převážně z dívek ŠD se několikrát představil veřejnosti a zpestřil Den Země v Mladoňově, čarodějnický rej v Malíně i slavnostní podvečer věnovaným deváťákům.

A na závěr už jen přání – krásné a odpočinkové prázdniny vám všem ☺.

Mgr. Jana Švábová, ředitelka ZŠ
a MŠ Nový Malín

VODA

Voda mi připadá jako život, život zvířat a život lidí. Vodu najdeme v lese a doma, najdeme ji taky v dešti. Každá kapka vody je ta nejdražší. Lidi si neuvědomují, že když třeba jenom na dvě minuty nechají téct vodu, tak tím tou vodou plývají. A jsou státy, ve kterých vodu potřebují a nemají ji, a proto taky už několik lidí na žízeň umírá. Voda je v potocích, v rybnících, v kohoutku, v řekách, ale všechna ta voda je strašně drahá. Bez vody by nepřežil nikdo ani jeden den, bez jídla možná ano, ale bez vody ani náhodou. Kdyby se každý člověk zamyslel, kolikrát třeba omylem nechal puštěnou vodu, tak by toho bylo asi hodně. Nikdo není bezchybný.

Vodu potřebují rostliny i lidi, potřebují ji zvířata, vodu potřebují všichni tvorové na světě. Rostliny ji potřebují a když nějakou rostlinu nezalijeme, nebude nám dávat vzduch a my bychom postupně umřeli. Umřeli by lidi i zvířata. Moc vás prosím, tisíckrát vás prosím a ještě jednou vás prosím, šetřete tou drahou vodou.

*slohová práce Alžběty Kulhánkové
ze třídy III.A malínské školy*

VÝZVA/PROSBA – SPOLEČNÉ FOTOGRAFIE 9. TŘÍD

Milé absolventky a absolventi, rádi bychom doplnili náš archiv třídních fotografií žákyň a žáků 9. ročníků ZŠ Nový Malín. Pokud takovou fotografii máte a byli byste ochotni ji zapůjčit k oskenování, napište, prosím, na školní email: skola@zsmalin.cz. Moc děkujeme.

Jana Švábová

DEN DĚTÍ

Dne 4. června 2022 se v areálu Sokolovny konal dětský den na téma „V lese“. Nejdříve se děti pobavily s kouzelníkem Michalem a pak se pustily do plnění soutěžních úkolů. Poznávaly stopy zvířat, co zvířátka v lese jedí nebo co je v lese jedlého pro nás. Celý program skvěle doplnil myslivec a preparátor se zvířaty Marek Nimrichtr, u kterého se děti nejen dozvěděly mnohé o zvířatech v lese, ale mohly si vycpaniny prohlédnout i pohladit, potěškat si jelení shoz či zatroubit na lesní roh. Za splnění všech úkolů dostaly děti veselý balónek tvarovaný kouzelníkem Michalem a na závěr jsme vylosovali dvacet pěkných cen v tombole dětem, které se her zúčastnily. Celé odpoledne

si děti mohly nechat namalovat něco veselého na obličej, vyrobit náramek v tvořivé dílničce nebo si dát skvělou domácí limonádu ve stánku Andrey Vernerové.

Souběžně s dětským dnem probíhala uvnitř Sokolovny velmi zajímavá výstava historických fotografií volnočasových aktivit.

V nočních hodinách jsme zakončili program promítáním kultovního filmu režiséra Quentina Tarantina Pulp Fiction.

Po celý čas se nám o skvělé občerstvení starali Martin Vohralík a Martin Frolík s pomocníky. Netradičně jsme mohli ochutnat wrapy, burgery nebo kuřecí stripsy, což se setkalo s velmi kladným ohlasem.

Dana Nimmerichterová

T. O. SLUNOV RAT NOVÝ MALÍN

Dobrý den, ahoj!

Rádi bychom Vám představili náš oddíl a těm, kteří nás znají, připomněli, že stále fungujeme i přes všechna úskalí posledních let.

Činnost našeho oddílu začala už někdy v roce 1995 a od té doby jsme toho společně spoustu zažili. Tento školní rok tomu nebylo jinak. Tak nám dovoďte, abychom Vám pár provedených schůzek a akcí představili.

Hned na začátku roku jsme se s dětmi domluvili na našich oddílových pravidlech, sepsali je a stvrdili jsme je svými otisky (i mezi kamarády musí fungovat určitá pravidla).

V říjnu jsme vyrazili na kopec pouštět draky, v listopadu jsme uspořádali tradiční dušičkovou schůzku a v prosinci jsme se sešli jak v pátek, tak i v sobotu a stihli jsme spoustu různých aktivit. V pátek jsme si uvařili v klubovně čaj, zapívali jsme si a ochutnali dobroty, které děti na schůzku upekly. V sobotu ráno jsme se sešli opět v klubovně, zahráli jsme si námi oblíbené deskové hry a na oběd jsme vyrazili do přírody, kde jsme si uvařili v kotlíku guláš a zasoutěžili si. A aby toho nebylo málo, tak po vánočních svátcích jsme se viděli ještě jednou a uvařili si vynikající punč.

Na jaře jsme uskutečnili spoustu schůzek venku, vynesli jsme Moranu a s ní zimu, poznávali jsme přírodu všemi smysly a dokonce společně vyčistili a pojmenovali studánku, která se nachází v lese nad Malínskou roklí a teď už ji může každý najít v Národním registru pramenů a studánek pod názvem „studánka pod Jasankou“.

Teď už se těšíme na červencové letní soustředění, které je vždy parádním ukončením společného roku.

Teď, když jsme představili naši oddílovou činnost, rádi bychom také poděkovali. Děkujeme Provozní Nový Malín za to, že nám poskytuje klubovnu a díky tomu se máme každý pátek kde scházet. Děkujeme všem, kteří kdy náš oddíl navštívili, ať už jako vedoucí nebo děti.

Naším dlouholetým vedoucím je Luboš Složil, právě tomu patří obrovské díky za dlouholeté udržení činnosti oddílu v kterém spoustu z nás vyrostlo.

Přejeme všem krásné prázdniny plné radosti a zážitků, uvidíme se v novém školním roce!

Tábornický oddíl Slunovrat

**A CO VŠECHNO S NÁMI
MŮŽEŠ ZAZÍT?**

**PRAVIDELNÉ SCHŮZKY PO CELÝ ŠKOLNÍ ROK
HRANÍ NEJRŮZNĚJŠÍCH HER
VÝLETY A VÍKENDOVÉ POBYTY**

**SPOUSTU NOVÝCH KAMARÁDŮ
ZÁŽITKY NA CELÝ ŽIVOT
LETNÍ TÁBOR**

POZVÁNKA - POHÁDKOVÝ LES

„Mladoňov ve filmu“

Sobota 27.8.2022 13-17 hod.

(uzavření pohádkové brány v 17 hod.)

Pohádková a filmová stanoviště

Malování na obličej

Skákací hrad

Výtvarná dílna

Občerstvení

Dospělý 20 Kč

Dítě 50 Kč

Trasa vhodná pouze pro terénní kočárky

ÚEV Mladoňov, z.ú.

obec Nový Malín

KERAMICKÁ DÍLNA

Žádné řemeslo nemá tak dlouhou tradici a neustálý rozvoj výrazových možností jako keramika. Pracovat s keramickou hlinou – jílem neznamená jen utrácet čas, ale vytvářet kus keramiky, do kterého vkládá autor své vize, pocity i radost z konečného výsledku svého snažení.

Již několik let pracuje v rámci volnočasových aktivit, pod záštitou obce

Nový Malín amatérská keramická dílna v Mladoňově. Zde mohou, pod vedením zkušených lektorek, uplatnit své umělecké vlohy občané obce. Dílna je vybavena základními hrnčířskými potřebami, pomůckami, hrnčířským kruhem i vypalovací pecí.

Pod rukama amatérských keramiků tak vznikají malá, originální a nenapodobitelná dílka – sošky, kachle, vázy, misky

a spousta jiných originálních předmětů, které tvoří doplňky bytů a zahrad.

Činnost dílny je také zaměřena na práci s dětmi. Spolupracuje se základní školou a mateřskými školkami. Děti si mohou vyzkoušet své umělecké schopnosti a odměnou je jim vypálené dílko, které sami vytvořily.

V dílně se dospělí scházejí dvakrát v týdnu, děti jednou týdně, keramika ve

škole a školkách je organizována po vzájemné domluvě se školním zařízením, a to za pomoci učitelů.

Nesmíme zapomínat na to, co dokázali naši dědové, nezavrhnout stará řemesla ke kterým hrnčířství a práce s keramickou hlinou patří a je naší povinností předávat své zkušenosti dalším generacím.

Ludmila Reová

NÁVŠTĚVA ARBORETA V NOVÉM MALÍNĚ

Je sobotní květnové ráno a přijíždíme k hájence na samém konci vesnice, kde žije paní Ing. Andříšková s manželem. Na pořadu dne je komentovaná prohlídka rozsáhlého krásného arboreta, které obklopuje dům a pokrývá svažité terén kolem, až k pásnu lesa. Schází se nás skupina lidí, kteří jednak touží dovědět se o světě dřevin a květin více a potěšit se rovněž pohledem na ten skutečně zelený ráj, za nímž se ovšem skrývá nepřeberné množství práce a také lásky k přírodě.

Nejdříve se dovídáme historii, kdy již začátkem dvacátého století původní majitel začal sázet vzácné stromy a zkrášlovat prostředí. Nejen v blízkosti hájenky, ale i ve vesnici, například jinan – Ginkgo biloba, rostoucí před obecním úřadem nebo liliovník tulipánokvětý. Není v moci tohoto článku vylíčit všechny dramatické okolnosti, které přinesl zbytek století. Ale jak běžel čas, majitelé se střídali a v době, kdy do hájenky přicházejí Andříškoví, je ze zahrady jen zpustlá, zarostlá džungle. Nezbyvá, než se pustit do práce, vysekat zaplevelené části a založit postupně novou zahradu.

Některé dřeviny, jako cypřišek Lawsonův, stará tůje či obrovská magnolie rostoucí před vstupem do domu, přečkaly desítky let bez újmy a jsou nádherné.

Procházíme pomalu levou částí arboreta a nasloucháme zajímavému výkladu paní Andříškové. Rostou zde unikáty... jako borovice himálájská, borovice limba, jilm zvaný Gejša... má světlounce zelenožluté jemné listy připomínající krajkoví. Vzácné druhy jedlí a mnoho dalších dřevin, zmarličník, dřišťál, halezie karolínská nádherně bíle kvetoucí... a další, jejichž jména jsou uvedena na tabulkách. Tato část arboreta je vzrostlá, nejstarší a žije si svým životem. Postupně přecházíme na pravou stranu, kde jsou vysazeny nižší rostliny, je zde mnoho druhů růží... ale pokvetou až za 14 dní! Nezapomeňte, milovníci květin, éter bude plný omamné vůně. Kaliny bíle kvetoucí, azalky rozkvétající, dřišťál se svými hrozny žlutých květů a další a další... až zrak přechází.

A potom nás paní Andříšková vede do třetí části, kde rostou tradiční staré odrůdy jablek, hrušní, jeřábů... je tu

krásně, naskýtá se široký výhled do krajiny, na město Šumperk. Na louce se pasou ovečky, na protějším svahu se vytahují do neskutečné výšky akáty a působí neobyčejně výtvarně. Nad tím vším šelestí vítr a opírá se do nás slunce.

Myslím, že jsme se opravdu vzdělili od ruchu a shonu civilizace a opět jsem si uvědomila, jaký vzácný skvost máme v Novém Malíně. Však se sem jezdí učit mladí arboristé z různých končin, je to nesmírně inspirativní, krásné místo a je s podivem, že se nepřišlo zúčastnit více lidí. V době, kdy je třeba vnímat vznešenost a krásu přírodního světa o to víc, oč vyprahlejší je lidská duše v dnešním rozvinutém technologickém kolotoči.

Čas se naplnil, závěrem jsme s potěšením velmi poděkovali naší průvodkyni a rozjeli se ke svým domovům, obohaceni vši tou krásou a barvami. A současně inspirováni k uplatnění imaginační a tvořivosti ve vlastních zahradách.

MUDr. Zuzana Čajková
spolek Malínské aleje, z. s.

FARNÍ OKÉNKO

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST NOVÝ MALÍN, KOSTEL NAROZENÍ PANNY MARIE Nový Malín 700, 788 03 Nový Malín

ROZPIS

MŠÍ SVATÝCH

neděle 10,30 hod.

čtvrtek 18,00 hod.

farář

P. Mgr. Otto Sekanina

Jana Žižky 144, 789 61 Bludov

E-mail: fabludov@ado.cz

Telefon: 731 626 532

„OD SVĚTEL K OMÍTCE Z 15. STOLETÍ“

Připravované opravy v kostele

V minulém období byl zpracován projekt na rekonstrukci osvětlení kostela a nyní je připravena jeho realizace. Byla zakoupena úsporná led svítidla, která budou umístěna na římsy po bocích lodi kostela. Bude potřeba částečně vyměnit rozvody elektřiny, aby vyhovovaly současným normám. Trasa vedení je konzultována s památkáři. S farníky jsme se rozhodli využít postaveného lešení a boční stěny kostela vymalovat.

Bylo by potřeba obnovit také výmalbu stropu, který je ozdoben krásnými malbami Ignáce Odrlického. To však vyžaduje rozsáhlou práci restaurátora, která přesahuje naše možnosti.

Při restaurátorském průzkumu bylo zjištěno, že ve většině plochy je pod novodobou omítkou zachována původní omítka pravděpodobně z doby stavby kostela z 15. století. Proto není možné vlhké zdivo osekát. Po konzultaci s památkáři a odborníkem na sanaci vlhkosti historických budov s příslibem finanční podpory obce jsme zvolili technologii, kdy se zdivo navrtá a impregnuje chemickým roztokem, který zamezí pronikání vlhkosti do zdiva.

Tak jsme se od světél přes výmalbu dostali až k odvlhčení omítky. Tím se obnova osvětlení posune o několik měsíců, ale jak se říká, při jedné špíně se toho udělá víc. Děkujeme za trpělivost a podporu.

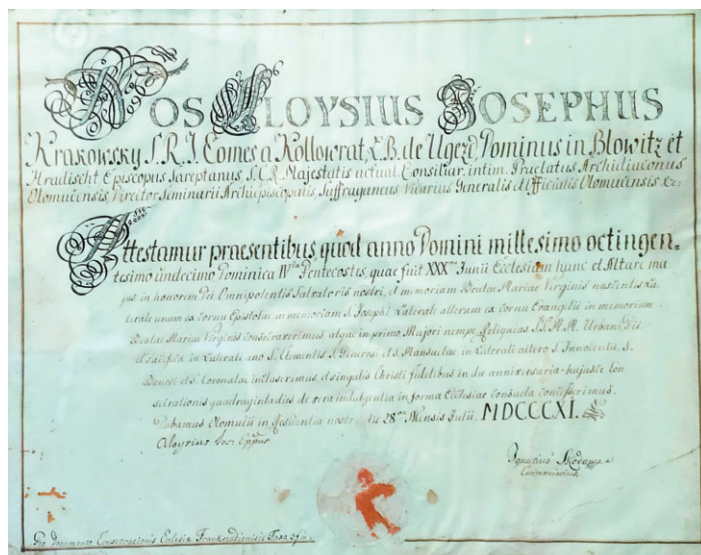
z rakví, ve kterých byly kosti svatých pohřbeny. Relikvie je řádně zapečetěna a opatřena potvrzením o pravosti. U příležitosti 40. výročí kněžského svěcení faráře Langera ji kostelu věnoval malínský rodák farář P. Klemens Janatschek (kněz, archivář a knihovník augustiniánského kláštera u sv. Tomáše v Brně).

KOSTEL NAROZENÍ PANNY MARIE - OLTÁŘ

Monumentální deset metrů vysoký klasicistní oltář s bohatou ornamentikou ovládá svou architekturou celý prostor kostela. Hlavní oltář má ve sloupovém retabulu (oltářní nástavec, který stojí na oltářním stole a může obsahovat sochy, reliéfy či obrazy) obraz Narození Panny Marie. Ten kostelu daroval zdejší rodák rytíř von Hochman. Obraz z roku 1667 byl několikrát přemalován a jeho autorství není přesně určeno. Předpokládá se, že autorem je buď vídeňský malíř Tobias Pock, nebo dvorní malíř hraběte Leopolda Dietrichsteina Josef Stern.

Na oltáři jsou uloženy relikvie ostatků sv. Jana a sv. Pavla. Jde, dle přiložené potvrzenky pravosti, o kousek dřeva

KVĚTNOVÝ KONCERT V KOSTELE NAROZENÍ PANNY MARIE V NOVÉM MALÍNĚ

V neděli 22. 5. 2022 se uskutečnil koncert vážné hudby. Koncert jsem naplánovala měsíc dopředu, ale nastaly komplikace s jednou účinkující, která onemocněla a tak jsem přesně nevěděla, kdo bude hrát a co bude v programu. Nakonec vše dobře dopadlo. Trio Auxilio vystoupilo v obsazení Petra Machková Čadová - violoncello, Tereza Malá – housle a hostem byl pan Marek Čermák – cembalo. Paní Čadová nás celý koncert provázela mluveným slovem a představila nám díla starých českých mistrů, které nám následně trio zahrálo. Krásné prostředí kostela dokreslovalo pocit pohody a harmonie a umocnilo pěkný zážitek z hudebního vystoupení. Předpokládám, že to nebude jediné setkání s vážnou hudbou v našem kostele a na podzim bychom chtěli koncert zopakovat s tím, že trio by vystoupilo v původní sestavě a s původně přichystaným programem. Budu se snažit včas na chystaný koncert

upozornit, abyste se mohli zúčastnit a v této „divné“ době si tu pohodu užít.

*Lenka Tylová
místostarostka obce*

VÝSTAVA HISTORICKÝCH FOTOGRAFIÍ A POHLEDNIC NOVÉHO MALÍNA

V sále sokolovny jsme v rámci dětského dne připravili výstavu historických fotografií a pohlednic Nového Malína. Výstava amatérských fotografií nás zavedla do dob dětství.

Na snímcích byly zachyceny okamžiky života dětí v naší obci ze 70. a pozdějších let dvacátého století. Dnešním dětem jsme chtěli ukázat, jak se bavili ve volném čase jejich rodiče, že prožili krásné dětství i bez moderních technologií jen tak u táboráku a kytary.

Tuto výstavu jsme doplnili o kopie historických pohlednic naší obce. Při jedné z návštěv u paní Koverdýnské jsem v jejím archivu objevila staré pohlednice Nového Malína, třeba tu, co jí její otec poslal z daleké Kuby v r. 1978. Vlastivědné muzeum originál pohlednice archivuje pod zn. H7302. Jde o černobílou pohlednici, které vydalo nakl. Orbis Praha v červnu 1963.

Snímek pořídil pan A. Diviš-Nový Malín-pohled od severozápadu, kolem r. 1957. Nejstarší vystavované pohlednice byly z přelomu 18. a 19. století.

Děkujeme Vlastivědnému muzeu Šumperk za poskytnutí kopií historických pohlednic Nového Malína. Také paní Koverdýnské, panu Rašnerovi a paní Zuzaně Kulštrunkové /Malečkové/ za poskytnuté materiály ze svých soukromých archívů.

Dále kolegyním paní Reové a Kůřilové, které mi s přípravou výstavy pomohly.

I v budoucnosti bychom v rámci kulturních akcí chtěli připravit výstavy, které nám připomenou historii Nového Malína nebo i Mladoňova. Budeme rádi za každý námět a historické materiály, které bychom mohli použít.

*Lenka Tylová
místostarostka obce*

POZVÁNKA NA MUZIKÁLOVÉ PŘEDSTAVENÍ - LETEM MUZIKÁLOVÝM SVĚTEM

Ten, kdo má rád muzikálové prostředí by si neměl nechat ujít představení, které se uskuteční **20. září 2022 v 19,00 hod.** v Sokolovně v Novém Malíně. Hrát a zpívat budou členové olomouckého divadla s klavírním doprovodem. Umělci nás provedou ve vlastní scéně v krásných kostýmech po celém světě a zazpívají nejkrásnější melodie známých muzikálů. Srdečně zvou pořadatelé.

za Obec Nový Malín
Lenka Tylová a Dana Nimmerrichterová

**Letem
muzikálovým světem**

**THE-ATR
DIVADLO Z OLMOUCE**

Po úspěšných pořadech Láskyplná opereta aneb opereta plná lásky, Operetní Féerie, Vánoce převážně nevážně a retromuzikálu Vlak do nebe pro Vás hudební agentura Bubble Music připravila lahůdku, složenou z výhradně muzikálových melodií **LETEM MUZIKÁLOVÝM SVĚTEM**.
Spojujícím **tématem** tohoto hudebního představení **ve vlastní scéně a v krásných kostýmech je cestování**. Díky slavným muzikálovým melodiím se tak přeneseme například do Londýna, Paříže, Maďarska, New Yorku ale i mezi indiány. Na své si tak přijdou nejen milovníci hudby ale i vášniví cestovatelé.
Scénky a hudební čísla ze slavných muzikálů jsou okořeněny nápaditými choreografiemi.

Během představení zazní skladby z:
Divotvorný hrnec
My Fair lady
100 dukátů za Juana
Hraběnka Marica
Rose Marie
Hello, Dolly
atd...

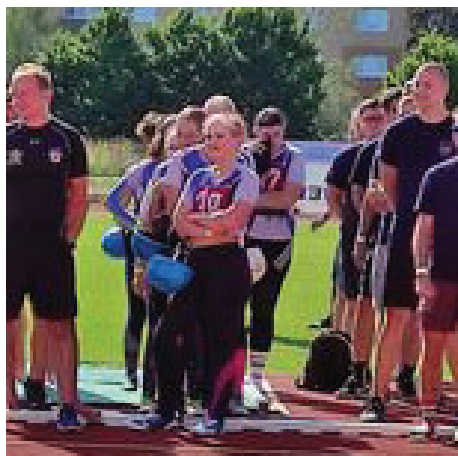
Dne 20. září 2022 v 19.00 hod
Sokolovna Nový Malín

Hrají a zpívají: Michaela Dvořáková, Ivo Melkus, Jindřich Šuk, Petra Zindler a Jan Vaculík jako host.
Klavírní doprovod: Lucie Káucká, scénář a režie: Ivo Melkus Délka představení: cca 75 minut.
Pohybová spolupráce: Markéta Šimčíková

HASIČI

30. dubna 2022 se uskutečnilo tradiční pálení čarodějnic. Krásné počasí přilákalo obrovské množství lidí, kteří otřáslí naším občerstvením do základů, za což samozřejmě děkujeme. Vydařená akce byla zakončena krásným ohňostrojem. Soutěžní družstva zahájila svou sezónu na soutěži okrsku č. 7 v Kamenné, konané 15. května. Další soutěž byla v Dolních Studénkách, kde ženy obsadily 4. místo, veteránky bohužel neplatný pokus, muži 10. místo a veteráni 7. místo. Na soutěži v Hrabové muži 4. místo, ženy 10. místo. **Ženy se 18. 6. zúčastnily krajského kola v požárním sportu konaného v Přerově, kde se umístily na 3. místě.**

Mladí hasiči mají za sebou řadu soutěží zařazených do ligy mladých hasičů a celostátní hry Plamen. Pořadí na některých soutěžích: Bludov – štafeta požárních dvojic kategorie starší 3. místo, mladší 8. místo, štafeta 4x60 starší 3., mladší 17. místo. Hrabšíň – požární útok starší 10. mladší také 10. místo. Celkové umístění liga mladých hasičů starší 4. místo, mladší 10. místo. Celostátní hra Plamen starší 4. místo, mladší 11. místo.

28. 5. 2022 proběhlo v Bludově okresní kolo dorostu jednotlivců v běhu na 100 metrů s překážkami a dvojboje. Ve středních dorostenkách naše barvy hájil Ondra Fejsák, který se umístil na 3. místě, v mladších dorostenkách jsme měli toto zastoupení a umístění Pavla Kroužková 6. místo, Wanda Regina Malá 4. místo, Dominika Navrátilová 2. místo, **Gabriela Macháčková 1. místo a tím i postup do krajského kola konaného**

ve Šternberku, kde se Gabča neztratila a skončila na krásném 2. místě, moc gratulujeme.

Datum 9. 6. 2022 se zapíše tučným písmem do paměti Malínských hasičů, kdy snad co pamatuju, máme úplně nové auto. Chtěli bychom poděkovat panu starostovi Marku Štenclovi a všem zastupitelům obce, kteří nás podpořili a tím umožnili koupi tohoto krasavce, ještě jednou díky.

Pavel Krobot

VLAJKY VIKÝŘOVIC A NOVÉHO MALÍNA OPĚT ZAVLÁLY V CÍLI ETAPOVÉHO BĚHU

Parta nadšených sportovců navázala na předchozí etapové běhy z roku 2020, přeběh republiky ze severu na jih a z roku 2021 běh do nejvýchodnějšího bodu České republiky. Letos padlo rozhodnutí pokusit se doběhnout z Vikýřovic do jejich partnerské obce na Slovensku, do obce Cigel – Prievidza a tam předat starostovi zdravici a drobné dárky od starosty obce Vikýřovic. Ke splnění této výzvy bylo třeba překonat vzdálenost téměř 280 kilometrů, přeběhnout Hostýnsko-vsetínskou hornatinu, Biele Karpaty a Strážovské vrchy. Na cestu za splněním tohoto náročného cíle se vydal čtrnácti členný tým, ve kterém bylo jedenáct běžců, přesněji čtyři holky a sedm kluků. V týmu jsme měli kuchaře i lékařku. Většina běžců z této skupiny už absolvovala předcházející etapové běhy, ale i tak je vždy každá nová akce velkou neznámou a dopředu se nedá určit, jak běh dopadne. Její průběh může být ovlivněn různými nepředvídanými událostmi, možnými zraněními, počasím, špatnou orientací v cizím a neznámém terénu. Neméně

významnou roli hrají také samotné fyzické limity běžců.

Do zdolávání desítek a stovek kilometrů jsme se pustili v pátek odpoledne, startem od Obecního úřadu ve Vikýřovicích, přes Sudkov, Leštinu, Nové Zámky, Náklo až do Poděbrad (přírodní koupaliště u Olomouce), kde jsme zakončili prvních sedm relativně snadných etap a první den etapového běhu. O doplnění energie se postaral náš kuchař, který připravil společnou večeři a celý víkend nás podporoval.

Druhý den byl plný očekávání. Podle plánu jsme měli uběhnout něco kolem 140 kilometrů a přenocovat na Slovensku někde poblíž města Ilava a řeky Váh. Čekal nás krásný a slunečný den, ale také náročný přeběh přes Hostýnské vrchy, Vsetínskou hornatinu a Biele Karpaty. Měli jsme obavu, že poslední kilometry se budou muset běžet už s čelovkami. Podařilo se nám ukončit druhý den běhu těsně před setměním a to i navzdory tomu že, na jednom autě došlo k defektu při hledání místa k táboření a přenocování a bylo nutné vyměnit kolo. I tak jsme vyhodnotili

tento den jako úspěšný.

V neděli ráno už byla na všech znát značná únava a vyčerpání. Nicméně bylo nutné zmobilizovat zbytek sil na posledních přibližně 70 kilometrů, se značnými výškovými rozdíly, které nám připravily Strážovské vrchy. Pohybovali jsme se v místech těžkých partyzánských bojů za druhé světové války a s úctou a pokorou jsme čítávali poselství na pomnicích postavených na počest padlých partyzánů. Poslední den byl nejnáročnější. Od rána začalo svítit sluníčko a teplota během dne dosahovala 29 °C ve stínu. Hned ve druhé etapě bylo třeba zdolat na deseti kilometrech převýšení přes 800 metrů, ale také klesání přes 400 metrů. Všechny etapy se běžely bez jakýchkoli prodlev. Předávky proběhly plácnutím rukou, potleskem a povzbuzováním od těch, co zrovna neběželi a připravovali se na následující etapy. Některé etapy byly relativně lehčí, některé těžší, ale všechny byly velmi krásné. Naše cesty vedly přes hory, lesy, cyklostezky, ale nevyhnuly se ani některým městům, kterými jsme probíhali. Jedna z po-

sledních etap vedla kolem nádherného Bojnického zámku a pak už se blížil náš cíl – obec Cigel. Na místní stadion „TJ-Partizán Cigel“ jsme dobíhali všichni společně, plní emocí, s vlajka-

mi obcí Vikýřovic a Nového Malína. Tam nás přivítali zástupci vedení obce, kteří nám připravili velmi srdečné přivítání. Dostalo se nám také bohatého pohoštění od našich bratrů – Slováků.

Byli jsme unavení, ale šťastní, že jsme svůj cíl a výzvu splnili. V součtu jsme uběhli 440 kilometrů. Za 28 hodin jsme překonali vzdálenost 280 kilometrů.

Josef Smolicha

Knihovna Nový Malín

NOVÁ OTEVÍRACÍ DOBA

Po	8-12	13-17
Út	8-12	13-17
St	8-12	13-17
Čt		13-17
Pá	8-12	

tel: 588881948

email: dana.nim@seznam.cz

DORMER PRAMET

ZMĚNA, KTERÁ SE VYPLATÍ

O benefitech si u nás rozhoduješ sám
- my ti na ně dáme každý rok 20 000 Kč

www.pracujtepronejlepsi.cz

HLEDÁME

SEŘIZOVAČE CNC STROJŮ

34 500 Kč

měsíčně po zaučení

www.dormerpramet.com

DORMER PRAMET

KURZ ANGLIČTINY
NOVÝ MALÍN

LET'S SPEAK ENGLISH

~~5200KČ~~
4800KČ*
POLOLETÍ

VEČERNÍ KURZ ANGLIČTINY
KAŽDÉ ÚTERÝ 18:00 - 19:30
PRO MÍRNĚ A STŘEDNĚ POKROČILÉ
15 LÉKCÍ/90MIN.
ZAČÍNÁME 13.9.
NA OBECNÍM ÚŘADĚ NOVÝ MALÍN
PŘIHLÁŠKY - DOTAZY NA
radomir.flek1@gmail.com
608 850 852

*ZVÝHODNĚNÁ CENA 4800KČ PLATÍ PŘI ZAPLACENÍ DO 25.8.2022

